

Kanta

Sähköinen lääkemääräys

Kansalliset toimintamallit 1.1.2017 alkaen

Päivitetty 7.8.2017

Sisältö

- Toimintamallien tausta
- Sosiaali- ja terveydenhuollon varmennekortti
- Henkilöllisyyden varmistaminen ja potilaan informointi
- Potilaan suostumukset, kiellot
- Reseptien katseluoikeudet
- Lääkkeen määrääminen, korjaus, mitätöinti ja uudistaminen
- Reseptit mukaan ulkomaille
- Lääkkeen noutaminen apteekista
- Häiriötilanteet
- Potilaan oikeudet
- Tietojen käytön valvonta

Toimintamallien tausta

- Yhtenäinen käytäntö koko Suomessa
- Toimintamallit perustuvat lainsäädäntöön ja sähköisen lääkemääräyksen määrittäisiin
- Ammattilaisten lisäksi otettu huomioon myös kansalaisnäkökulma ja järjestelmien käytettävyys

Sosiaali- ja terveydenhuollon varmennekortti

- Sähköisen lääkemääräyksen kirjoitus, Reseptikeskuksen käyttö ja uudistamispyynnön käsittely edellyttävät käyttäjän vahvaa tunnistamista
- Tunnistamiseen käytetään Sote-varmennekorttia
- Varmennepalveluista vastaa Väestörekisterikeskus (VRK)
- Varmennekortteja saa rekisteröintipisteistä
 - Julkisen sektorin RA -pisteet ([Rekisteröintipisteiden yhteystiedot](#))
 - Apteekit, jotka toimivat rekisteröintipisteinä

Sosiaali- ja terveydenhuollon varmennekortti

- Korttia ei luovuteta toiselle henkilölle
 - sitä tulee säilyttää yhtä huolellisesti kuin pankkikorttia
 - PIN-tunnusluvut säilytetään erillisenä kortista
- Kortteja on kolmenlaisia
 - Sote-ammattikortti
 - Sote-henkilöstökortti
 - Sote-toimijakortti

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortti

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille, joiden tiedot löytyvät Valviran Terhikki- tai Suosikki-rekistereistä
- Myös lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoille
- Sidottu ammattioikeuteen, ei työnantajaan
- Henkilökohtainen (ei luovuteta pois organisaation vaihtuessa)
- Kuvallinen tai kuvaton
- Voimassaoloaika 5 vuotta

Sote ammattikortti yrkeskort

Voimassa 07.09.2016
Giltigt 07.09.2021

12345678912

Mallikorttilainen
Saija-Maria
Työnimike
Jobbtitel

Kortin haltija on Suomessa rekisteröity
proviisori
Innehavare av kort är registrerad
provisor i Finland
Card holder is registered
pharmacist in Finland

Viranomainen/Myndighet/Authority
Väestörekisterikeskus, PL 70, 00581 HELSINKI
Befolkningsregistercentralen, PB 70, 00581 HELSINGFORS
Population Register Centre, P.O.BOX 70, FI-00581 HELSINKI

12345123451234512

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstökortti

- Sosiaali- ja terveydenhuollon muulle henkilöstölle, jotka eivät ole rekisteröityjä ammattihenkilöitä
 - mm. avustavat henkilöt, jotka kohdistavat reseptejä lääkäreille uudistettavaksi
 - Tekstinkäsittelijät
 - Tekninen tukihenkilöstö
- Organisaatiokohtainen (luovutetaan pois organisaatiota vaihdettaessa)
- Voimassaoloaika 5 vuotta

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijakortti

- Muille sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille
 - mm. ulkoiselle sovellustuelle
 - tietojärjestelmätoimittajille
- Organisaatiokohtainen (luovutetaan pois organisaatiota vaihdettaessa)
- Voimassaoloaika 5 vuotta

Potilaan informointi

Potilaan henkilöllisyyden varmistaminen

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa pitäisi aina varmistua asioijan henkilöllisyydestä
 - Korostuu sähköisen lääkemääräyksen käytössä
- Vastaanotolla
 - Joko henkilöllisyystodistuksen tai Kela kortin avulla tai
 - Henkilö tunnetaan
- Puhelinkontaktissa
 - Kysymyksiin saatujen vastausten perusteella
- Huumausainelääkemääräyksissä
 - Passin, ajokortin tai henkilökortin avulla
 - Muu keino esim. potilas tunnetaan
 - Tunnistamistapa on kirjattava potilastietojärjestelmään

Henkilöllisyyden varmistaminen

- Alaikäisen, jolla ei ole kuvallista korttia tai jota ei tunneta
 - kysymysten perusteella esim. osoite, vanhemmat, sisarukset ja muut asiat, joiden tiedot löytyvät potilastietojärjestelmästä
- Potilas, joka ei kykene hoitamaan omia asioitaan ja asioi toisen henkilön avustamana eikä potilaalla ole kuvallista korttia eikä häntä tunneta
 - potilaan Kela-kortin avulla ja toiselle henkilölle esitettyjen kysymysten perusteella esim. potilaan osoite ja muut asiat, joiden tiedot löytyvät potilastietojärjestelmästä

Potilaan informointi

- Terveystieteiden on informoitava potilasta ennen ensimmäisen sähköisen lääkemääräyksen kirjoittamista
- Informaatio voidaan antaa
 - suullisesti tai
 - kirjallisesti (Kelan esite [Resepti - Potilastiedon arkisto](#)) tai
 - sähköisen tiedonvälityksen kautta
- Informointivastuut ja työnjako on syytä sopia organisaatiossa
- Viime kädessä informointi on lääkärin vastuulla
- Tieto informoinnista merkitään potilastietojärjestelmään

Potilaan suullinen informointi

”Olemme siirtyneet käyttämään sähköistä lääkemääräystä. Samalla kun lääkäri määrää sinulle lääkkeen, hän tallentaa lääkemääräyksesi tiedot valtakunnalliseen Reseptikeskukseen. Kun tiedot ovat yhdessä paikassa, kokonaislääkityksesi arviointi helpottuu ja haitallisia yhteisvaikutuksia voidaan ehkäistä aiempaa paremmin.

Paperireseptin sijasta saat potilasohjeen. Siinä on vastaavat tiedot kuin paperireseptissä. Apteekki hakee tarvitsemansa reseptitiedot Reseptikeskuksesta. Asiointi apteekissa on sujuvaa, kun otat mukaasi potilasohjeen. Myös apteekissa opastetaan tarvittaessa sähköisen lääkemääräyksen käytössä.

Sinun hoitoosi osallistuvat ammattihenkilöt voivat katsoa Reseptikeskuksessa olevia tietojasi sinun luvallasi. Voit myös itse katsoa omia lääkemääräyksiä Omakanta-palvelusta, jonne kirjaudut luotettavasti henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksillasi, sähköisellä henkilökortillasi tai mobiilivarmenteella. Palvelu löytyy osoitteesta www.omakanta.fi

Sinulla on myös oikeus kieltää lääkemääräyksen näkyminen toisille lääkäreille ja muille sinua hoitaville ammattihenkilöille sekä apteekkeille. Jos kiellät reseptin näkymisen, sinulla on oltava apteekissa asioidessasi mukana potilasohje tai yhteenvetotuloste.”

Lisäksi seuraaville ryhmille:

Potilas alle 18-vuotias, mutta arvioitu kykeneväksi hoitamaan omia terveysasioitaan:

Huoltajallasi on oikeus saada apteekista reseptiesi tiedot. Alaikäisen huoltaja voi hoitaa apteekissa kaikkia alaikäisen lapsensa lääkemääräyksiin liittyviä asioita. Huoltaja voi aina saada resepteistä yhteenvedon apteekista tai tarkastusoikeuden perusteella Kelasta. Sinulla on myös oikeus kieltää lääkemääräyksen näkyminen toisille lääkäreille ja muille sinua hoitaville ammattihenkilöille sekä apteekkeille. Samalla estyy reseptin tietojen luovutus apteekista huoltajalle. Jos kiellät reseptin näkymisen, sinulla on oltava apteekissa asioidessasi mukana potilasohje tai yhteenvetotuloste.”

Potilaan puolesta asioiva huoltaja:

Huoltajat voivat katsoa alle 10-vuotiaiden lasten tietoja Omakannasta. Omakannasta voi katsella 1.8.2016 jälkeen kirjoitettuja lasten reseptejä. Mahdollisuus laajenee myöhemmin koskemaan kaikkien alaikäisten huoltajia. Huoltaja voi myös pyytää apteekista tai terveydenhuollosta yhteenvedon lapsensa resepteistä.

Potilaan suostumukset ja kiellot

Potilaan suullinen suostumus

- Kun potilas toimii itse tai hänen asioitaan hoitaa huoltaja tai laillinen edustaja, **suullinen suostumus** tarvitaan aina **palvelutapahtumakohtaisesti**
 - Hoitotilanteissa potilaan tietojen katseluun Reseptikeskuksesta
 - Uudistamispyynnön tuloksen välittämiseen tekstiviestillä
 - Yhteenvedon tulostamiseen
- Suullinen suostumus voidaan pyytää potilaalta joko vastaanotolla, hoitojaksolla, puhelimitse tai luotettavan sähköisen palvelukanavan kautta
- Suostumuksen pyytää potilaan kanssa asioiva henkilö joko sosiaali- tai terveydenhuollossa tai apteekissa ja välittää tiedon eteenpäin esim. lääkärille

Potilaan kirjallinen suostumus

- Lakiin perustuva potilaan kirjallinen suostumus tarvitaan
 - Reseptikeskuksen tietojen katseluun hoitoon liittymättömissä tilanteissa, kuten esim. valitukset ja muistutukset
 - Suostumuksen arkistointiaika 12 v.
- Muut kirjalliset suostumukset (toimintaa helpottava)
 - Potilaan puolesta asioivalle henkilölle, voimassa toistaiseksi
 - Potilaan puolesta asioivalle organisaatiolle, voimassa toistaiseksi (=sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkö ja palveluyksikkö, apteekki)
 - Arkistointiaika 12 v. suostumuksen päättymisestä

Kirjalliset suostumuslomakkeet

- *Resepti -palvelun suostumus: Reseptitietojen katsominen muussa kuin hoitotilanteessa sosiaali- tai terveydenhuollossa*
- *Resepti -palvelun suostumus: Asiakkaan puolesta toimivalle henkilölle sosiaali- tai terveydenhuollossa asiointia varten*
- *Resepti -palvelun suostumus: Asiakkaan puolesta toimivalle sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunantajalle.*
- *Resepti -palvelun suostumuksen peruuttaminen: Asiakkaan puolesta toimineelle henkilölle, sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunantajalle tai apteekille.*
- Arkistointi keskitetysti

Potilas voi kieltää reseptin näyttämisen terveydenhuollossa ja apteekissa

- Potilas voi kieltää yhden tai useamman reseptin luovutuksen sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille ja apteekkeille.
- Potilas voi ylläpitää kielloja Omakannan kautta tai pyytää kiellon lisäämistä/perumista reseptejä kirjoittavissa yksiköissä
- Potilas voi kiellon yhteydessä ilmoittaa, että kiellot eivät ole voimassa hätätilanteessa
- Kieltoa käytetään myös, kun alaikäinen haluaa kieltää reseptin tietojen luovuttamisen apteekista huoltajalle. Alaikäinen ei voi tehdä kielloja Omakannassa.
- Potilaan sijaan hänen laillinen edustajansa voi perua tai lieventää potilaan tekemiä kielloja. Potilaan laillisella edustajalla ei ole oikeutta lisätä uusia kielloja.
- Kiellosta huolimatta lääkkeen määrännyt henkilö näkee reseptin Reseptikeskuksesta ja lääkkeen määrännyt organisaatio potilastietojärjestelmästä.
- Kielto ei päde huumausaine- ja PKV-lääkemääräyksiin, silloin kun lääkäri määrää uutta huumausaine- tai PKV-lääkettä.

Potilaan informointi kieltä tehdessä

- Potilaalle tulee tiedottaa, että kieltä koskee myös tilanteita, joissa hän on äkillisen henkeä uhkaavan sairauden tai loukkaantumisen vuoksi tajuton ja sen vuoksi kykenemätön peruuttamaan tekemänsä kiellon ellei hän salli tietojen luovuttamista hätätilanteessa
- Potilaalle on hyvä kertoa, että kieltä vaikuttaa hänen kokonaislääkehoitoonsa. Lääkkeen määrääjällä ei esim. ole mahdollisuutta tarkistaa kiellettyjen lääkkeiden yhteisvaikutuksia muun lääkehoidon kanssa.
- Lääkkeen voi noutaa apteekista vain potilasohjeen tai Omakannasta tulostetun yhteenvedon avulla.

Kieltojen käsittely hoitavassa yksikössä

- Kielto tai kiellon peruminen tehdään potilastietojärjestelmän kautta
 - Kieltoa ei voida tehdä, jos käytettävissä ei ole tulostusmahdollisuutta
- Kieltoja lisättäessä haetaan reseptilista Reseptikeskuksesta.
 - Reseptilistalta poimitaan kiellettävät reseptit kiellon tekemistä varten. Listalla ei näy potilaan aikaisemmin kieltämiä reseptejä
 - Kiellot tallennetaan reseptin kieltoasiakirjalle, joka tulostetaan ja potilas allekirjoittaa tulosteen
 - Kieltoja käsittelevän henkilön tulee kertoa potilaalle, että hän tulee näkemään potilaan mahdollisesti aikaisemmin kieltämät reseptit kieltoasiakirjan tulostamisen yhteydessä
- Kieltojen perumisen yhteydessä haetaan potilaan reseptin kieltoasiakirja.
 - Kieltoja peruvalle käyttäjälle näytetään kaikki potilaan kieltämät reseptit
 - Kiellon peruminen voidaan tehdä yhden tai useamman reseptin kohdalta
 - Kieltoasiakirja tulostetaan ja potilas allekirjoittaa tulosteen

Kieltoasiakirjan allekirjoitus

- Potilas allekirjoittaa kieltoasiakirjan muutosten yhteydessä
- Jos potilas ei ole esimerkiksi sairauden tai vamman takia kykenevä allekirjoittamaan reseptin kieltoa / kiellon peruutusta
 - kirjataan peruste allekirjoituksen puuttumiselle potilastietojärjestelmään ja kieltoasiakirja-lomakkeeseen
 - Kiellon/peruutuksen vastaanottaja allekirjoittaa lomakkeen potilaan puolesta
- Potilaalle annetaan kieltoasiakirjasta kopio ja palvelunantaja säilyttää omassa paperiarkistossaan alkuperäisen allekirjoitetun paperisen version kieltoasiakirjasta

Suostumus- ja kieltiasiakirjojen arkistointi

- Säilytysajat
 - Allekirjoitetut suostumuslomakkeet (sosiaali- ja terveydenhuollon alkuperäiskappaleet) on säilytettävä 12 vuotta suostumuksen päättymisestä.
 - Allekirjoitettua suostumuksen peruutuslomaketta säilytetään 12 vuotta sen allekirjoittamispäivästä.
 - Allekirjoitettuja reseptin kieltolomakkeita on säilytettävä 12 vuotta potilaan kuolemasta (tai 120 vuotta syntymästä)
- Lomakkeet tulee arkistoida keskitetysti ja järjestelmällisesti siten, että tietyn henkilön lomake on löydettävissä, ja että lomakkeet voidaan säilytysajan jälkeen hävittää
- Lomakkeita ei arkistoida potilaskertomuksen väliin
- Lomakkeet tulee tuhota asianmukaisella tavalla arkistointivelvoitteen päätyttyä.

Tietojen katselu Reseptikeskuksesta

Tietojen katselu Reseptikeskuksesta ja tarvittavat suostumukset

Toimija	Katselun peruste	Katselussa nähtävät tiedot	Potilaan antama suostumus	Potilaan puolesta kirjallisella suostumuksella asioiva
Hoitava lääkkeen määrääjä	Hoito, omat määräykset	Omat määräykset toimitustiedoin	Ei tarvita	Ei tarvita
Hoitava lääkkeen määrääjä tai reseptitietojen katselukäyttäjä	Hoito, kaikki määräykset	Kaikki määräykset toimitustiedoin	Suullinen	Ei tarvita erikseen suullista suostumus, suostumus sisältyy potilaan kirjalliseen suostumukseen
Hoitava lääkkeen määrääjä tai reseptitietojen katselukäyttäjä	Kiireellinen hoito (Potilaslaki 8 §)	Kaikki määräykset toimitustiedoin	Ei tarvita	Ei tarvita
Lääkäri tai reseptitietojen katselukäyttäjä	Hoitoon liittymätön	Kaikki määräykset toimitustiedoin	Kirjallinen	Potilaan kirjallisella suostumuksella asioiva ei voi antaa
Hoitava lääkkeen määrääjä tai reseptitietojen katselukäyttäjä	Yhteenveto	Kaikki määräykset toimitustiedoin	Suullinen	Potilaan kirjallisella suostumuksella asioivan suullinen suostumus

Tietojen katselu Reseptikeskuksesta

- Tiedot voi hakea eri rajauksilla
 - Kaikki sähköiset reseptit edellisen 30 kuukauden ajalta
 - sisältää kaikki toimittamattomat, osittain toimitetut, kokonaan toimitetut, vanhentuneet ja hoidollisista syistä mitätöidyt reseptit sekä niiden toimitustiedot.
 - Tietyn ajanjakson mukaan
 - sisältää ko. ajalla määräytyt tai toimitetut reseptit
 - ns. voimassa oleva lääkitys
 - Toimituskelpoiset sähköiset reseptit
 - Sisältää kaikki toimittamattomat ja osittain toimitetut reseptit sekä osittain toimitettujen reseptien toimitustiedot
- Potilaan suostumus tietojen katseluun on toistaiseksi palvelutapahtumakohtainen
- Huom. Reseptikeskus ei palauta potilastietojärjestelmälle potilaan kieltämiä reseptejä. Myöskään tietoa olemassa olevasta kiellosta ei näytetä

Lääkkeen määrääminen

Lääkkeen määrääminen

- Kaikki lääkemääräykset tulee laatia sähköisinä 1.1.2017 alkaen
- Paperilla määrätään kuitenkin edelleen
 - Pro Auctore -lääkemääräykset
 - Lääkkeelliset kaasut
 - Potilaskohtaiset erityislupavalmisteet
 - Sairaala-apteekki lääkemääräykset
 - Eurooppalaiset lääkemääräykset
- Potilaan **suullisella suostumuksella** lääkkeen määrääjä pääsee tarkastelemaan kaikkia potilaan sähköisiä reseptejä ja pystyy näin muodostamaan paremman kokonaiskuvan potilaan lääkityksestä.
- **Potilastietojärjestelmästä** näkee, onko lääke määrätty sähköisenä reseptinä vai paperireseptinä.

Lääkkeen määräämisen edellytykset

STM:n asetus lääkkeenmääräämisestä

- Lääkkeen määrääminen edellyttää, että lääkkeen määrääjä on henkilökohtaisesti tutkinut potilaan edellisen vuoden aikana tai varmistunut potilaan lääkitystarpeesta esim. potilasasiakirjojen perusteella.
- Lääkevalmistevalinnoissa tulee kiinnittää huomiota hintaan ja hoidon kustannuksilla saavutettaviin kliinisiin vaikutuksiin.
- Väärinkäyttöön soveltuvan lääkkeen määräämisessä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.
- Pitkäaikaiseen hoitoon tarkoitettu lääkitys tulee pääsääntöisesti aloittaa pienellä pakkauksella ja reseptiin merkitään tieto lääkehoidon aloituksesta.
- Sairaanhoidtaja saa antaa reseptin vain vastaanotolla.

Lääkkeen määräämisen yksityiskohdat 1/5

- Lääkkeenmääräämisoikeuden rajoitukset
 - Rajoitustiedot tulevat Valvirasta
- Määräämisehto
 - Lääkkeen määrääjä saa määräämisehdoista ilmoituksen, jos määrääminen on sallittua ainoastaan tietyin ehdoin.
 - Jos ehto ei täyty, määrääminen pitää lopettaa.
- Potilas vailla henkilötunnusta
 - Resepti määrätään potilaan nimellä ja syntymäajalla.
 - Potilaalle on tulostettava potilasohje lääkkeen apteekista hakua varten
- Huumausainelääkkeet
 - Lääkärin merkittävä reseptiin, miten potilaan henkilöllisyys on varmistettu (passi, henkilökortti, ajokortti tai muu tapa, esimerkiksi potilas tunnetaan)
 - Huumausaine- tai PKV-lääkettä määrätessä lääkäri on haettava Reseptikeskuksesta potilaan muut PKV- ja huumausainereseptit.

Lääkkeen määräämisen yksityiskohdat 2/5

- Apteekissa valmistettava lääke
 - Ex tempore -valmiste suositellaan määrättävän rakenteisesti kirjattuna. Myös tekstimuotoa voidaan käyttää.
- Valtakunnallisen lääketietokannan ulkopuolinen valmiste
 - Voidaan määrätä sähköisesti lukuun ottamatta potilaskohtaisia erityislupavalmisteita
- Lääke määrätään pääsääntöisesti pakkauksina. Käytetään, kun lääke määrätään kauppanimellä, koska apteekki toimittaa lääkkeen kokonaisina pakkauksina
 - Muut määräystavat: kokonaismääränä tai tietyksi ajaksi
 - Kokonaismääränä - kun määrätään geneerisesti (vaikuttavalla aineella) tai ex tempore -valmisteita).
 - Tietyksi ajaksi - kun valmisteen käyttötarkoitus on esim. astman, diabeteksen tai muun kroonisen sairauden hoito ja päivittäinen annostus vaihtelee. Käytetään myös annosjakelun yhteydessä.

Lääkkeen määräämisen yksityiskohdat 3/5

- Iterointi
 - Merkinnot pitää tehdä asianomaisiin kenttiin reseptillä. Tietoa ei saa kirjoittaa esim. annostusohjeen yhteyteen.
- Potilaan paino
 - Alle 12-vuotiaan paino on toistaiseksi aina ilmoitettava määräyksessä.
- Annostusohje
 - **Annostusohje kirjoitettava selkeästi, ei 2 X 2 ml/vrk vaan 2 millilitraa 2 kertaa vuorokaudessa.**
 - Kun annostusohje ylittää hyväksytyssä valmisteyhteenvedossa olevan annostusohjeen, on käytettävä Sic-merkintää.
 - Annostusohjeesta tulee ilmetä, käytetäänkö lääkettä ainoastaan tarvittaessa.

Lääkkeen määräämisen yksityiskohdat 4/5

- Merkintä annosjakelusta
 - Potilaan jokaiseen reseptiin tehdään merkintä annosjakelusta
 - Annosjakelumerkinnän perusteella resepti käsitellään annosjakelureseptinä
- Uudistamiskielto
 - merkitään reseptille asianomaiseen kohtaan
- Käyttötarkoitus ja erillisselvitys
 - Käyttötarkoitus on ilmoitettava aina, jollei sen poisjättämiseen ole perusteltua syytä ja se on merkittävä sille varattuun kenttään, ei annostusohjeeseen
 - Erillisselvitys pitää kirjata reseptille ko. tiedolle varattuun kohtaan, jotta potilaan oikeus Kela-korvaukseen ei vaarannu.
- Sairauden hoito/muu
 - Lääkkeiden korvattavuudet ovat kuten paperireseptissä
- Tartuntatautilain mukainen yleisvaaralliseen taudin hoitoon määrätty lääke
 - Tieto merkitään sille osoitettuun kohtaan, jotta lasku ohjautuu kotikuntaan

Lääkkeen määräämisen yksityiskohdat 5/5

- Reseptin poikkeuksellinen voimassaolo
 - Reseptit ovat voimassa 1.1.2017 alkaen pääsääntöisesti 2 vuotta (pois lukien mm. PKV- ja huumausainelääkkeet, potilaskohtaiset erityislupavalmisteet)
 - Normaalista poikkeava voimassaolo merkitään reseptiin
- Lääkäripalkkio
 - Yksityisen terveydenhuollon lääkäripalkkio tilanteisiin, joissa lääkäri määrää potilaalle lääkettä muulloin kuin vastaanoton yhteydessä.
- Lääkkeen käyttöön liittyvät muut tiedot
 - Merkittävä, jos kyseessä on lääkkeen käytön aloittaminen tai lääke on pysyvä.
- Viesti apteekille
 - Lääkkeen toimittamiseen liittyvää tietoa
 - Poikkeuksellisesti pyyntö potilaalle, että ottaa yhteyden lääkkeen määrääjään. Muita hoitoon liittyviä viestejä ei saa välittää.
 - Ei näy Omakannassa

Potilasohje

- Määrääjä tulostaa potilaalle potilasohjeen aina kun potilas on vastaanotolla
- Potilasohje tulee tulostaa aina kun resepti kirjoitetaan potilaalle, jolla ei ole virallista henkilötunnusta.
- Potilasohjeen voi tulostaa 12 tunnin kuluessa määräyksestä
- Tulostetaan myös korjatusta reseptistä, jos alkuperäisen määräyksen laatimisesta on kulunut alle 12 tuntia.

Yhteenveto resepteistä

- Yhteenvedon voi tulostaa potilaan pyynnöstä eri tietosisällöin.
 - Kaikki potilaan sähköiset reseptit
 - edellisen 30 kuukauden ajalta
 - tietyltä ajanjaksolta
 - Toimituskelpoiset potilaan sähköiset reseptit
- Yhteenvetoon tulostuu myös viivakoodi ja voimassa olevien reseptien viimeisin toimitusajankohta.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikössä yhteenveto tulostetaan ainoastaan vastaanottokäynnillä tai hoitojakson aikana
 - Tulostamista voi pyytää potilas itse tai potilaan kirjallisella suostumuksella potilaan puolesta asioiva.
 - Yhteenvedon voi tulostaa lääkäri tai reseptin katselukäyttäjän oikeudet omaava.

Reseptit mukaan ulkomaille 1/2

- Ulkomaan **ostoa** varten annettava jäljennös
 - annetaan potilaalle potilasohjeen sijasta
 - Lääkkeen määrääjä allekirjoittaa jäljennöksen. Jos potilas kadottaa tulosteensa, tulee resepti mitätöidä ja laatia uusi.
- Jäljennöstä koskevat seuraavat rajoitukset:
 - Reseptiä ei voida laatia ajalle
 - Reseptiä ei voi iteroida
 - Reseptillä ei voi määrätä huumausaineita tai alkuperäisen lääkemääräyksen vaativia PKV-lääkkeitä
 - Reseptillä ei voi määrätä seoksia
 - Reseptiä ei voi uudistaa
 - Lääketietokannan mukaiset valmisteen tiedot tulevat tulosteelle suomeksi
- Lääkkeen toimittaminen Suomessa on estetty teknisesti

Reseptit mukaan ulkomaille 2/2

- Ulkomaan **matkaa** varten annettava jäljennös
 - annetaan potilaalle ulkomaan matkaa varten
 - voidaan tulostaa potilaalle apteekissa tai hoitavassa yksikössä
 - jäljennökseen tulostuvat vain ne reseptit, jotka ovat osittain tai kokonaan toimitettuja
 - Lääkkeen määrääjä tai apteekki allekirjoittaa jäljennöksen
- Kun potilas lähtee ulkomaanmatkalle, hänen on syytä selvittää kohteen tullimääräykset, etenkin jos matka on pidempi ja lääkkeitä on mukana useampia ja suurempia annoksia.
Ohje <http://www.kanta.fi/fi/ulkomailla>

Sähköisen lääkemääräyksen korjaus ja mitätöinti

Reseptin korjaus 1/3

- Virheen reseptissä voi havaita joko lääkkeen määrääjä tai apteekki
- Lääkkeen alkuperäinen määrääjä voi aina korjata reseptissä olevan virheen ilman potilaan suostumusta
- Resepti voidaan korjata ilman potilaan suostumusta myös
 - kun korjaus tehdään samassa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikössä, jossa virheellinen resepti on laadittu.
 - kun lääkkeen määrääjä hoitotilanteessa toteaa virheen toisessa toimintayksikössä laaditussa reseptissä.
 - Tietojen katselu Reseptikeskuksesta edellyttää suostumusta, todetun virheen korjaaminen ei

Reseptin korjaus 2/3

- Lääkäri ei voi korjata potilaan nimeä, henkilötunnusta, vaikuttavaa ainetta, alkuperäisen määrääjän tietoja eikä päiväystä
- Jos lääkettä on jo toimitettu potilaalle, lääkäri ei voi enää korjata kauppanimeä, vahvuutta, lääkemuotoa tai määrättyä määrää
- **Annosvahvuuden muuttaminen** osittain toimitetulle reseptille edellyttää reseptin mitätöintiä ja uuden tekemistä oikealla vahvuudella
- Sairaanhoidaja voi korjata reseptiä ainoastaan, kun hänellä on oikeus määrätä kyseistä lääkettä.
- Korjaus on aina perusteltava
- Korjaukset vahvistetaan sähköisellä allekirjoituksella

Reseptin korjaus 3/3

- Jos määrääjä korjaa toimitusvarattua, varattua tai annosjakelussa olevaa reseptiä, hänen tulee ottaa yhteyttä ao. varauksen tehneeseen apteekkiin.

Apteekki

- Apteekki voi tehdä reseptin toimituksen yhteydessä tarvittavat tekniset korjaukset, kuten annosohjeen aukikirjoittamisen
 - Reseptissä olevan epäselvyyden tai puutteellisuuden, apteekki voi korjata lääkkeen määrääjän suullisella ohjeistuksella.
 - Apteekin korjaus ei välity potilastietojärjestelmään. Lääkkeen määrääjän tulee päivittää tieto.
 - Apteekki voi lukita reseptin odottamaan lääkkeen määrääjän tavoittamista ja virheen korjausta.
 - Lukitun reseptin voi korjata lääkkeen määrääjä tai apteekki. Lukitus purkaantuu korjauksen yhteydessä
- Potilasohje korjatusta reseptistä
 - Potilasohje tulostetaan korjatusta reseptistä, jos korjaus tehdään 12 tunnin sisällä lääkkeen määräämisestä.

Reseptin mitätöinti 1/2

- Reseptin mitätöinti tapahtuu yhteisymmärryksessä potilaan kanssa.
- Reseptin voi mitätöidä lääkäri tai lääkemääräysoikeuden omaava sairaanhoitaja
- Apteekki voi myös mitätöidä reseptin.
- Mitätöinti vahvistetaan sähköisellä allekirjoituksella.
- Mikäli mitätöivät reseptit ovat lukittuja tai annosjakelumerkittyjä, informoi käyttäjä mitätöinnistä merkinnän tehnyttä apteekkia.
- Kokonaan toimitettua reseptiä ei voi mitätöidä. Sille voidaan kuitenkin asettaa esim. uudistamisen esto reseptiä korjaamalla.

Reseptin mitätöinti 2/2

- Reseptin voi mitätöidä kolmesta syystä:
 - Hoidollinen syy
 - Resepti mitätöidään yhteisymmärryksessä potilaan kanssa
 - Annosvahvuuden muuttaminen osittain toimitetulle reseptille vaatii virheellisen reseptin mitätöintiä ja uuden tekemistä oikealla vahvuudella
 - Tekninen syy
 - Käytetään kun resepti on kirjoitettu väärälle potilaalle tai jos resepti on kirjoitettu virheellisesti eikä sitä voida korjata.
 - Kun resepti on kirjoitettu väärälle potilaalle, sen mitätöinti ei vaadi potilaan suostumusta.
 - Teknisestä syystä mitätöity resepti ei näy enää Omakannassa
 - Potilaan pakottamana
 - Kun resepti on kirjoitettu potilaan pakottamana, sen mitätöinti ei vaadi potilaan suostumusta

Sähköisen lääkemääräyksen uudistaminen

Reseptin uudistaminen 1/2

- Reseptin uudistamista voi pyytää
 - Apteekista
 - Sosiaali- ja terveydenhuollosta, missä se on käsiteltävä 8 vrk:n kuluessa pyynnön saapumisesta
 - Omakannan kautta
- Uudistamispyynnön voi antaa
 - Potilas itse
 - Potilaan puolesta toimiva henkilö, joka voi olla
 - Potilaan huoltaja tai laillinen edustaja
 - Kirjallisella suostumuksella potilaan puolesta toimiva henkilö
 - Sosiaali- ja terveydenhuollossa ilman kirjallista suostumusta potilaan puolesta toimiva henkilö

Reseptin uudistaminen 2/2

- Reseptiä **ei voi** uudistaa, jos
 - Sen määräämisestä on kulunut yli 28 kuukautta. PKV- ja huumausainelääkemääräyksissä 16 kuukautta.
 - Määräys on kuuriluontoinen valmiste esim. antibiootti
 - Potilaan tiedoissa ei ole merkintöjä ko. lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta edellisen 16 kuukauden ajalta.
 - Alkuperäinen resepti on määrätty muualla terveydenhuollossa, eikä käytössä ole potilaskertomusta

Uudistamispyynnön vastaanottaminen 1/5

Jos potilas itse esittää uudistamispyynnön sosiaali- tai terveydenhuollolle puhelimitse tai käymällä yksikössä:

- **Vastaanottaja selvittää**
 - Potilaan henkilöllisyyden ja muut yhteystiedot
 - Minkä reseptin potilas pyytää uudistamaan?
 - Voiko lääkkeen uudistaa?
 - Antaako potilas suullisen suostumuksen Reseptikeskuksen kaikkien tietojen katseluun ja kirjaa sen uudistamispyyntöön
 - Potilaan matkapuhelinnumeron, jos hän antaa luvan uudistamispyynnön ilmoittamiseen tekstiviestinä
- **Vastaanottaja informoi potilasta seuraavista asioista**
 - Tekstiviesti sisältää lääkkeen nimen
 - Uudistamispyynnön tulos voidaan ilmoittaa muillakin tavoilla.
 - Potilaalle soitetaan tai lähetetään kirje, jos reseptiä ei voida uudistaa.

Uudistamispyynnön vastaanottaminen 2/5

Potilaan puolesta toimiva henkilö

- Voi esittää uudistamispyynnön sosiaali- ja terveydenhuollolle puhelimitse tai käymällä toimintayksikössä.
- Jos puolesta asioija on **potilaan huoltaja tai laillinen edustaja**
 - Käytäntö on sama kuin potilaan pyytäessä uudistamista itse.
 - Uudistamispyyntöä vastaanottavan tulee varmistua asioijan henkilöllisyydestä ja tarkistaa hänen oikeutensa hoitaa potilaan lääkitysasioita potilaan huoltajana tai laillisena edustajana.
 - Huumausaineresepti voidaan ottaa uudistettavaksi, kun potilas tunnetaan uudistamispyyntöä vastaanottavassa yksikössä.
 - Huoltaja tai laillinen edustaja voi antaa oman matkapuhelinnumerosa tekstiviestin lähettämiseksi hänelle potilaan reseptin uudistamisen tuloksesta.

Uudistamispyynnön vastaanottaminen 3/5

Jos puolesta asioija on kirjallisella suostumuksella potilaan puolesta toimiva henkilö

- **Vastaanottaja selvittää**
 - Asioijan henkilöllisyyden ja oikeuden asiointiin
 - Mistä reseptistä on kyse? Voidaan hyödyntää potilastietojärjestelmää tai Reseptikeskusta
 - Voidaanko resepti uudistaa?
 - Huumausainelääkemääräys voidaan ottaa uudistettavaksi, kun potilas tunnetaan.
- **Vastaanottaja informoi puolesta asioivaa seuraavista asioista**
 - Suostumukseen sisältyy suostumus kaikkien Reseptikeskuksen tietojen katseluun, joka kirjataan uudistamispyyntöön.
 - Uudistamispyynnön hylkäämisestä välitetään tieto soittamalla potilaan puolesta asioivalle henkilölle
 - Ei voi antaa lupaa tekstiviestin lähettämiseksi.

Uudistamispyynnön vastaanottaminen 4/5

Jos puolesta asioija on **ilman kirjallista suostumusta potilaan puolesta toimiva henkilö**

- Voi esittää uudistamispyynnön satunnaisesti, mutta ei voi antaa suostumuksia Reseptikeskuksen tietojen katseluun tai tekstiviestin lähettämiseen
- Pyyntö esittäjän on tiedettävä potilaan henkilötunnus ja lääkkeen nimi. Työntekijä ei voi käyttää potilastietojärjestelmää tai Reseptikeskusta lääkkeen selvittämiseen
- **Vastaanottaja selvittää**
 - mihin puhelinnumeroon potilaalle voidaan soittaa, reseptiä ei voida uudistaa. Kyseistä numeroa voidaan hyödyntää myös, kun epäillään väärinkäytöstä.
 - Huumausainelääkemääräyksen uudistamispyyntöä ei vastaanoteta.
 - Kun kyseessä on PKV-lääke, uudistamispyynnön vastaanottamisessa tulee noudattaa suurta varovaisuutta.

Uudistamispyynnön vastaanottaminen 5/5

Potilaan puolesta toimiva organisaation edustaja kirjallisella luvalla

- Vastaanottaja selvittää
 - Organisaation edustajan oikeuden potilaan asioiden hoitamiseen. Tieto löytyy potilastietojärjestelmästä.
 - Mistä reseptistä on kyse? Voidaan hyödyntää järjestelmää ja Reseptikeskusta
 - Huumausainelääkemääräys voidaan ottaa uudistettavaksi, koska potilas on tunnistettu organisaatiossa, jonka edustaja asioi potilaan puolesta.
 - Kirjalliseen suostumukseen sisältyy suostumus Reseptikeskuksen tietojen katseluun. Suostumus viestitään lääkärille.
 - Uudistamispyynnön hylkäämisestä välitetään soittamalla tieto organisaatiolle, sen edustajan ilmoittamaan puhelinnumeroon.

Uudistamispyynnön lähettäminen apteekista tai Omakannan kautta

- Uudistamispyynnöt Omakannasta tai apteekista kohdistetaan niitä vastaanottavaan yksikköön potilastietojärjestelmän uusimistyökalun kautta
- Uudistamispyyntö pitää käsitellä sosiaali- ja terveydenhuollossa 8 vrk:n kuluessa
- **Omakannassa** potilasta ohjataan lähettämään uudistamispyyntö häntä hoitavaan terveydenhuollon yksikköön.
 - Potilas voi antaa suostumuksen kaikkien Reseptikeskuksessa olevien tietojensa katseluun ja tekstiviestin lähettämiseen
 - Tiedot tulevat uudistajalle uusimispyynnössä
- **Apteekissa uudistamispyyntö lähetettäessä apteekki on selvittänyt**
 - Potilaan henkilöllisyyden
 - Suostumuksen kaikkien Reseptikeskuksessa olevien tietojensa katseluun ja tekstiviestin lähettämiseen
 - Tiedot tulevat uudistajalle uusimispyynnössä

Uudistamispyynnön vastaanottaminen - lääkäri

- Lääkkeen määrääjän [vastaanotolla](#)
 - Lääkkeen määrääjä käsittelee uudistamispyynnön välittömästi, eikä erillistä uudistamispyyntöä tehdä. Lääkkeen määrääjä saa potilaan suostumuksen Reseptikeskuksen tietojen katseluun ja potilas tiedon uudistamispyynnön tuloksesta.
- Uudistamispyyntö tulee [uudistamistyökalun](#) kautta
 - [uudistamispyynnön vastaanottaja on selvittänyt seuraavat asiat](#)
 - saako lääkäri katsoa Reseptikeskuksen tiedot
 - saako potilaalle lähettää tekstiviestin
 - huumausaineresepteissä potilaan tunnistamisen

Uudistamispyynnön käsittely

Uudistamispyynnön palauttaminen

- Uudistamispyyntöjen käsittelijä tai lääkäri voi palauttaa uudistamispyynnön Reseptikeskukseen, kun pyyntö on tullut Omakannasta tai apteekista virheellisesti. Palautettu uudistamispyyntö voidaan lähettää uudelleen toiseen toimintayksikköön uudistettavaksi.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikölle esitettyä ja siellä vastaanotettua pyyntöä ei voi palauttaa Reseptikeskukseen.

Uudistamispyynnön hylkääminen

- Uudistamispyynnön voi hylätä sekä lääkäri että uudistamispyyntöjen käsittelijä. Uudistamispyyntöjen käsittelijä voi hylätä pyynnön esimerkiksi, kun potilaan tiedoissa ei ole riittäviä merkintöjä uudistettavaksi pyydettävän lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta edellisen 16 kuukauden ajalta.
- Kun reseptin uudistamispyyntö hylätään, sen uudistamista ei voi pyytää miltään terveydenhuollon toimintayksiköltä.

Uudistamispyynnön tuloksen ilmoittaminen

- Uudistamispyynnön hylkääminen pitää aina ilmoittaa potilaalle.
 - Muissa tapauksissa toimintayksikön ei tarvitse ilmoittaa uudistamispyynnön tulosta potilaalle.
 - Tieto hylkäämisestä välitetään potilaalle joko:
 - Tekstiviestinä, jos on potilaan suostumus. Tällöin potilas saa tiedon myös uudistamispyynnön hyväksymisestä ja palautumisesta.
 - Kirjeitse tai soittamalla
 - Sähköisen palvelun välityksellä (esim. Omakantaan), kun potilas on esittänyt uudistamispyynnön tätä palvelukanavaa käyttäen
- Informointi muulle kuin potilaalle
 - Uudistamisen tuloksesta ei informoida potilasta, kun hän on kirjallisella suostumuksella oikeuttanut jonkun muun hoitamaan lääkitysasioitaan.
 - Tieto uudistamatta jättämisestä ilmoitetaan muulle taholle pääsääntöisesti soittamalla. **Tekstiviestiä tähän ei saa käyttää.**
 - Potilaan huoltajaa ja laillista edustajaa uudistamispyynnön tuloksesta informoidaan kuten potilasta itseään.

Oikeus saada tietoa uudistamispyynnön tilasta

- Potilaalla on oikeus kysyä käsittelyn etenemisestä (uudistettu, hylätty, vanhentunut) soittamalla tai käymällä toimintayksikössä, johon pyyntö on jätetty tai apteekissa
- Kysyä voi aikaisintaan viikon kuluttua siitä, kun uudistamispyyntö on esitetty.
- Potilas voi seurata uudistamispyynnön tilaa myös Omakannasta
- Uudistamispyynnöstä voi kysyä
 - potilas itse tai potilaan kirjallisella suostumuksella asioiva (lääkkeen tarkkaa nimeä ei tarvitse tietää)
 - joku muu potilaan puolesta (kysyjän pitää tietää potilaan henkilötunnus ja lääkkeen nimi)

Lääkkeen noutaminen apteekista

Lääkkeen noutaminen apteekista 1/2

- Asiakas voi noutaa lääkkeensä mistä tahansa apteekista
- Lääkkeen voi noutaa asiakas itse tai jokin muu hänen puolestaan asioiva henkilö tai organisaatio.
- Asiakkaan tulee osoittaa luotettavasti oikeus vastaanottaa lääke (potilasohje, Kela-kortti tai muu luotettava tapa).

Alaikäinen potilas

- Alle 15-vuotias voi noutaa hänelle itselleen määrätyn lääkkeen.
- Hän ei voi antaa apteekissa suullista tai kirjallista suostumusta muihin toimenpiteisiin. Huoltaja voi antaa suostumuksen.
- Kun asiakas on täyttänyt 15 vuotta, hän voi antaa suullisen tai kirjallisen suostumuksen myös muihin kuin lääkkeen ostamiseen liittyviin toimenpiteisiin.
- Huoltajalla on samat oikeudet lääkemääräyksiin, kun hän hoitaa 15 vuotta täyttäneen alaikäisen asiaa.

Lääkkeen noutaminen apteekista 2/2

- Alaikäinen voi toimia lääkkeen ostajana toisen henkilön puolesta, mikäli lääkkeen osto-oikeus osoitetaan luotettavasti.
- Alle 18-vuotiaalle ei voi antaa kirjallista suostumusta muihin toimenpiteisiin.
- Jos alle 18-vuotias on lapsen huoltaja, hän voi antaa suullisen tai kirjallisen suostumuksen lapsensa puolesta.

Reseptin toimittaminen apteekissa

- Farmaseutin tulee varmistaa ostajan oikeus luotettavalla tavalla.
- Apteekeilla on epäselvissä tilanteissa oikeus olla toimittamatta reseptiä.

Toiminta häiriö- ja poikkeustilanteissa

Reseptin kirjoittaminen häiriötilanteessa

- Puhelin-/paperireseptin laatiminen on jatkossa sallittua ainoastaan häiriö- ja poikkeustilanteissa ja vaatii perustelun
- Syy paperi-/puhelinreseptin kirjaamiseen voi olla:
 - Tekninen häiriö
 - Kiireellinen lääkehoito poikkeustilanteessa
 - Muu syy
 - Erityislupavalmiste
- Lääkkeen määrääjän on kirjallisessa ja puhelinlääkemääräyksessä lisäksi aina kerrottava reseptin laatimipaikka (organisaatio) sekä kerrottava onko kyseessä lääkkeen käytön aloitus (kyllä/ei)
- Häiriötilanteessa huumausaineresepit määrätään huumausainelomakkeella.
 - Perustelu paperireseptin käytölle kirjataan huumausainelomakkeeseen annosohjeelle varattuun kenttään

Häiriötilanneresepti apteekissa

- Apteekin velvollisuutena on 1.1.2017 alkaen tallentaa häiriö- ja poikkeustilanteissa paperisena tai puhelimitse annetut reseptit Reseptikeskukseen lääkkeen toimittamisen yhteydessä.
- Velvoite koskee 1.1.2017 ja sen jälkeen annettuja reseptejä
- Myös apteekki voi pyytää paperi- tai puhelinreseptiä teknisen ongelman takia

Häiriötilanteet sosiaali- ja terveydenhuollossa

- Poikkeustilanne aiheutuu pääasiassa joko potilastietojärjestelmän toimimattomuudesta tai Reseptikeskuksen toimintahäiriöstä tai tietoliikenteen häiriöstä
- Kun yksikön potilastietojärjestelmä ei toimi, noudatetaan yksikön omia poikkeustilanteita varten laadittuja sääntöjä. Poikkeustilanteiden aikana paperireseptejä tulee laatia mahdollisimman vähän. Poikkeustilanteen päätyttyä kaikkien paperireseptien tiedot on kirjattava potilastietojärjestelmään.
- Kun poikkeustilanne aiheutuu Reseptikeskuksen käyttöön liittyvästä tekijästä, lääkäri laatii reseptin joko atk-, paperi- tai puhelinlääkemääräyksenä. Uudistamispyyntöjä ei tule käsitellä poikkeustilanteen aikana.
- [Terveydenhuollon toimintaohje häiriötilanteissa](#)

Häiriötilanteet apteekissa

- Jos häiriötilanne on yksittäistä apteekkia koskeva, apteekki ohjaa asiakkaan toiseen apteekkiin
- Jos asiakasta ei ohjata muualle, apteekissa selvitetään asiakkaan Reseptikeskuksessa oleva reseptin sisältö mm. potilasohjeesta, yhteenvedosta tai aikaisemmin toimitettuun lääkepakkaukseen kiinnitetystä tarrasta.
 - Mikäli tämä ei ole mahdollista, apteekki ottaa yhteyttä hoitavaan lääkäriin tai terveydenhuollon toimintayksikköön.
 - Mikäli apteekki ei tavoita lääkäriä tai potilaan lääkemääräystiedot eivät ole saatavissa terveydenhuollon yksiköstä, apteekki ohjaa asiakkaan lääkärin vastaanotolle, esimerkiksi päivystykseen.
- [Apteekkariliiton häiriötilanneohje apteekkeille](#)

Potilaan oikeudet

Potilaan oikeudet tarkistaa tietojaan

- Potilas voi tarkastaa omat Reseptikeskuksessa olevat tietonsa Omakannan kautta
 - Omakannassa potilas näkee itselleen määrätyt sähköiset reseptit ja niiden toimittamistiedot
- Muu tarkastusoikeus
 - Potilaalla on oikeus saada tarkastaa, mitä tietoja hänestä on tallennettu Reseptikeskukseen. Tietojen luovuttamisesta potilaalle päättää Kela.
 - Lomakkeen täyttämisestä ja toimittamisesta Kelaan huolehtii potilas
 - Potilas voi jättää tarkastuspyynnön myös terveydenhuoltoon tai apteekkiin, joilla on velvollisuus toimittaa se Kelaan
 - Käsittelystä ei saa periä potilaalta maksua, eikä asiaa kirjata potilaan kertomukseen

Potilaan oikeus saada virheelliset tiedot korjatuksi 1/2

- Oikeus saada itseään koskevat virheelliset tiedot korjatuksi
 - Kun virheellinen tieto perustuu lääkkeen määrääjän merkintään, korjausvaatimus osoitetaan merkinnän tehneelle lääkkeen määrääjälle tai terveydenhuollon toimintayksikölle, jossa virheellinen merkintä on tehty
 - Lääkkeen määrääjä tekee tarvittavat korjausmerkinnät, jos tiedon korjaaminen on mahdollista. Korjauksesta ei tehdä potilaskertomukseen erillistä merkintää.
 - Jos lääkkeen määrääjä ei voi korjata reseptiä, korjauksen tekee Kela. Toimintayksikkö toimittaa Kelalle kirjallisen toimeksiannon.

Potilaan oikeus saada virheelliset tiedot korjatuksi 2/2

- Mikäli toimintayksikkö katsoo, ettei korjaamiselle ole edellytyksiä, vaatimus ja toimintayksikön selvitys toimitetaan Kelalle kieltäytymistodistuksen antamisen harkintaa varten. Potilas voi kieltäytymistodistuksen saatuaan saattaa asian tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi.
- Vaatimuksen käsittelystä ei saa periä potilaalta maksua.
- Virheellisen merkinnän korjaamiseen liittyvät asiakirjat säilytetään toimintayksikön arkistossa 12 vuotta.

Potilaan oikeus lokitietoihin 1/2

- Omakanta-palvelun avulla henkilö saa tiedon siitä, mitkä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt ja apteekit ovat katsoneet ja käsitelleet hänen Reseptikeskuksessa olevia tietojaan.
- Omakanta ei näytä yksittäisen lääkärin tai muun reseptejä katselleen henkilön nimeä
 - Poikkeuksena yksityisessä terveydenhuollossa toimivien itsenäisten ammatinharjoittajien sekä yksityiskäytössä selainpohjaisella reseptisovelluksella lääkkeitä määrävien lääkärin nimitiedot
 - Jos lääkkeen määrääjä ei toimi jonkun organisaation nimissä vaan omalla nimellään, niin Omakanta näyttää reseptin luovutuslokiteiedoissa kyseisen lääkärin tiedot.

Potilaan oikeus lokitietoihin 2/2

- Potilaalla on
 - oikeus saada tarkemmat lokitiedot eli ketkä ovat katselleet ja käsitelleet potilaan Reseptikeskuksessa olevia tietoja.
 - Lomakkeen täyttämisestä ja toimittamisesta Kelaan huolehtii potilas. Potilas voi kuitenkin jättää lomakkeen myös sosiaali- tai terveydenhuoltoon tai apteekkiin, joilla on velvollisuus toimittaa se Kelaan. Käsitteystä ei saa periä potilaalta maksua, eikä asiaa kirjata potilaan kertomukseen.
 - Jos potilas on lokitietojen perusteella sitä mieltä, että tietoja on katsottu ilman riittäviä perusteita, hän voi tehdä selvityspyynnön tietojensa käytön perusteista Kelalle.

Reseptikeskuksen käyttöä valvovat

- Kela
 - Säännöllinen lokien seuranta
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkö
 - Säännöllinen lokien seuranta
- Potilas
 - Omakanta